

Uchwała nr XI/19/2024
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 23 kwietnia 2024 r.

w sprawie wydania opinii o możliwości wykupu przez Gminę Bierutów obligacji o łącznej wartości nominalnej 3.800.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Bierutowie w uchwale Nr LXVI/851/24 z dnia 21 marca 2024 r.

Na podstawie art. 13 pkt 1 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1325) w związku z art. 91 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Maciej Gardas — przewodniczący,
- 2) Joanna Radziewa — członek,
- 3) Ewa Pudło — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o możliwości wykupu przez Gminę Bierutów obligacji o łącznej wartości nominalnej 3.800.000 zł, których zamiar i cel emisji oraz zasady wykupu określiła Rada Miejska w Bierutowie w uchwale Nr LXVI/851/24 z dnia 21 marca 2024 r.

Uzasadnienie

Burmistrz Gminy Bierutów wystąpił do Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu z wnioskiem o wydanie opinii o możliwości wykupu obligacji komunalnych w wysokości 3.800.000 zł (pismo z dnia 28 marca 2024 r. znak Fn.3052.1.2024.MG).

W celu wydania opinii dokonano analizy następujących dokumentów:

- uchwały nr LXIII/807/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie uchwały budżetowej Miasta i Gminy Bierutów na rok 2024 ze zmianami,
- uchwały nr LXIII/808/23 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 28 grudnia 2023 r. w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Miasta i Gminy Bierutów na lata 2024-2039 ze zmianami,
- uchwały nr LXVI/851/24 Rady Miejskiej w Bierutowie z dnia 21 marca 2024 r. w sprawie emisji obligacji,
- sprawozdań z realizacji budżetu Gminy za lata 2022 i 2023.

Analiza powyższych dokumentów pozwoliła ustalić, co następuje:

W roku 2023 Gmina Bierutów zrealizowała dochody w wysokości 59.402.968,24 zł, w tym majątkowe 12.607.718, zł (odpowiednio 88,22% i 76,28% planu) i wykonała wydatki w wysokości 70.204.014,33 zł, w tym majątkowe 19.467.656,84 zł (odpowiednio 91,13% i 80,22% planu) ; w realizacji budżetu uzyskano ujemny wynik operacyjny w wysokości 3.941.107 zł (przy planowanym ujemnym 1.966.267 zł), a rok budżetowy zamknięto deficytem w wysokości 10.801.046,09 zł (przy planowanym 9.705.995,61 zł), który sfinansowano przychodami z zaciągniętej pożyczki i emisji obligacji oraz oraz środkami, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 i 8 ustawy o finansach publicznych (Dz.U. z 2023 r. poz. 1270 z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”. Skład Orzekający zauważa, że w finansowanie deficytu i przypadających do spłaty zobowiązań dłużnych włączono środki subwencji oświatowej, przekazanej w grudniu na styczeń 2024 r. (w wysokości 1.095.050 zł) W stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek dochodów ogółem o 7% i wzrost wydatków ogółem o 1% przy wzroście wydatków majątkowych o 43%. Jednocześnie Skład Orzekający zauważa, że budżety realizowane przez Gminę w latach 2022 i 2023 zamknięto deficytem (łącznie w wysokości 16.686.011 zł), co wyraziło się wysokim przyrostem zadłużenia (łącznie o kwotę 10.554.025 mln

zł) i tym samym zwiększeniem obciążenia budżetów lat następnych spłatami zobowiązań. Zadłużenie Gminy na koniec 2023 r. wyniosło 39.181.318,93 zł (w tym zobowiązania wymagalne podlegające spłacie w następnym roku budżetowym 615.634,93 zł) co stanowiło 99,62% wykonanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.

W uchwale budżetowej Gminy na rok 2024 (wg stanu na dzień 21 marca br.) określono dochody w wysokości 68.354.338,50 zł (w tym majątkowe 17.356.629,71 zł) i wydatki w wysokości 69.745.006,50 zł (w tym majątkowe 20.505.226,77 zł). Deficyt budżetu w wysokości 1.390.668,00 zł, spłatę rat kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji w wysokości 2.409.332,00 zł określono sfinansować przychodami pochodzącymi z wnioskowanej emisji obligacji w wysokości 3.800.000,00 zł. Realizacja budżetu w planowanych wielkościach zakłada dodatni wynik operacyjny w wysokości 1.757.929,06 zł oraz zwiększenie obciążeń budżetu lat kolejnych spłatą zobowiązań z tytułu zwiększenia łącznej kwoty długu Gminy o 775.033 zł.

W wieloletniej prognozie finansowej Gminy, zawierającej prognozę kwoty długu na lata 2024-2039 (wg stanu na dzień 21 marca br.), zadłużenie Gminy na koniec 2024 r. określono w kwocie 39.956.352,00 zł (co stanowi 87,20% planowanych dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 u.f.p, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego), a na koniec kolejnych lat w kwotach pomniejszonych o planowane spłaty. Począwszy od 2025 r. przyjęto możliwość spłaty zobowiązań dłużnych bez udziału przychodów zwiększających dług. Skład Orzekający Izby wydał pozytywne z zastrzeżeniami opinie o możliwości sfinansowania deficytu przedstawionego w uchwale budżetowej na rok 2024 o prawidłowości planowanej kwoty długu (uchwały SO nr XI/9/2024 i XI/10/2024 z dnia 2 lutego 2024 r.).

Planowane w 2024 r. spłaty kredytów i pożyczek oraz wykup obligacji (2.409.332,00 zł) wraz z wydatkami na obsługę długu (2.008.814,00 zł) stanowią 10,08% planowanych dochodów bieżących budżetu, pomniejszonych o dotacje i środki przeznaczone na cele bieżące, przy dopuszczalnym wskaźniku obciążenia budżetu spłatą zadłużenia, ustalonym zgodnie z art. 243 u.f.p., wynoszącym 11,03%. W kolejnych latach objętych prognozą, w tym w latach wykupu obligacji stanowiących przedmiot wniosku (2029–2034) wskaźnik planowanych spłat obliczony na podstawie prognozowanych wielkości informuje, że w żadnym z lat nie zostanie przekroczona relacja, o której mowa w art. 243 ust. 1 u.f.p. Należy przy tym zauważyć, że w latach 2026–2029 relacja spłat zobowiązań finansowych wraz z wydatkami na obsługę długu (odpowiednio 8,76%, 8,56%, 8,90%, 8,88%) kształtuje się na poziomie zbliżonym do wartości dopuszczalnej (odpowiednio 8,91%, 8,89%, 9,12%, 9,01%) - różnica pomiędzy dopuszczalnym wskaźnikiem a relacją spłat zobowiązań nie przekracza 0,33 p.p.

Skład Orzekający zauważa, że na spełnienie ustawowych relacji, istotny wpływ będzie miała realizacja nadwyżek operacyjnych na poziomie co najmniej prognozowanym w wieloletniej prognozie finansowej. W latach 2025–2039 założono uzyskiwanie nadwyżek operacyjnych w wysokości od 3,5 mln zł do 5,2 mln zł, przy planowanej na 2024 r. w wysokości 1.757.929,06 zł oraz przy wykonanych w latach 2017–2023 nadwyżkach operacyjnych poniżej 3,5 mln zł. Skład Orzekający podkreśla, że nawet niewielkie zmiany w realizacji budżetu w poszczególnych latach mogą spowodować niezachowanie przez Gminę relacji wynikającej z art. 243 ust. 1 u.f.p. w kolejnych latach. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji. Gmina powinna podejmować działania mające na celu maksymalizację nadwyżki operacyjnej w latach objętych wieloletnią prognozą finansową. W latach 2024 i 2025 należy w szczególności monitorować poziom wykonania planowanych dochodów ze sprzedaży majątku. W przypadku braku ich realizacji nadwyżka operacyjna powinna być zrealizowana na poziomie umożliwiającym pokrycie ewentualnego ubytku w dochodach budżetu z tego tytułu.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalenia Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu wyraża pogląd, że spłata zobowiązania będącego przedmiotem opinii nie spowoduje przekroczenia przez Gminę Bierutów ustawowo określonych granic zaciągania i spłaty zobowiązań, o ile realizacja budżetu nie będzie odbiegać od wielkości przedstawionych w wieloletniej prognozie finansowej Gminy na lata 2024–2039 (wg stanu na dzień 21 marca br.).

Biorąc powyższe pod uwagę Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu postanowił wydać opinię jak w sentencji.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodniczący
Składu Orzekającego

Maciej Gardas